

Комисията публикува ръководство за прилагането на критериите за обичайно пребиваване в областта на социалната сигурност

Публикуван на: 13-01-2014

Източник: [Портал Европа](#)

Европейската комисия публикува практически наръчник за критериите за обичайно пребиваване, който да подпомогне държавите членки в прилагането на правилата на ЕС за координация на социалната сигурност за европейските граждани, които са се преместили в друга държава членка. Новият наръчник дава повече яснота за критериите на ЕС за обичайно пребиваване и ще улесни прилагането им на практика от компетентните органи на държавите членки, съобщава европейската пресслужба Рапид.

Комисарят в областта на заетостта, социалните въпроси и социалното приобщаване Ласло Андор заяви: „В законодателството на ЕС са предвидени ясни защитни механизми, които не позволяват на граждани на дадена държава членка да злоупотребяват със системите за социална сигурност при установяване в друга европейска държава. С помощта на този наръчник компетентните органи на държавите членки ще могат по-лесно да прилагат на практика защитните механизми във връзка с критериите за обичайно пребиваване. Наръчникът е част от продължаващите действия на Комисията, чиято цел е да се улесни свободното движение на хора в целия ЕС.“

В изготвения съвместно с държавите членки наръчник се изясняват понятията „обичайно пребиваване“, „временно пребиваване“ и „престой“. Тези определения, посочени в законодателството на ЕС ([Регламент \(ЕО\) № 883/2004](#), последно изменен с [Регламент \(ЕО\) № 465/2012](#)), са необходими, за да се установи коя държава членка е отговорна за предоставянето на обезщетения по социалноосигурителни схеми на граждани на ЕС, които пребивават в различни държави членки. Съгласно правото на ЕС може да има само едно обичайно място на пребиваване и съответно само една държава членка, която отговаря за плащанията на обезщетения по социалноосигурителните схеми, отпускани по местожителство. Заетите и самостоятелно заетите лица отговарят на условията за социална сигурност в държавата по месторабота, а неактивните (напр. пенсионери, студенти) – в държавата членка по обичайно пребиваване. Определянето на държавата членка по обичайно пребиваване на лицата е важно и по отношение на лицата, които работят в повече от една държава членка.

В наръчника се разглеждат специфичните критерии, които трябва да бъдат взети под внимание, за да се определи мястото на обичайно пребиваване на дадено лице, като например: семейното положение и роднинските връзки на лицето; продължителността и непрекъснатото пребиваване в съответната държава членка; състоянието на трудова заетост (по-специално мястото, където обичайно се упражнява съответната

Комисията публикува ръководство за прилагането на критериите за обичайно пребиваване в областта на социалната сигурност

дейност, постоянният ? характер, както и продължителността на договора за работа);
упражняването на неплатена дейност;
в случай на студенти – източникът на доходите им;
доколко постоянно е жилищното положение на лицето;
държавата членка, в която лицето плаща данъци;
причини за преместването;
намеренията на лицето въз основа на всички обстоятелства и подкрепени с конкретни доказателства.

При необходимост могат да се вземат предвид и други факти.

Наръчникът предоставя също така конкретни примери и насоки за случаите, в които е трудно определянето на мястото на пребиваване – например при погранични, сезонни или командировани работници, студенти, пенсионери, както и при неактивни хора, за които е характерна голяма мобилност.

Например, ако гражданин на Обединеното кралство се пенсионира в Португалия и прекарва по-голямата част от времето си там, мястото му на обичайно пребиваване става Португалия, независимо дали все още притежава жилище в Обединеното кралство и поддържа културни и икономически връзки с родината си.

Контекст

Новият наръчник е част от по-подробно ръководство, което има за цел да помогне на институциите, работодателите и гражданите, когато се налага да решат законодателството на коя държава е приложимо за дадена ситуация. В ръководството се изясняват също така правилата, които се прилагат за командированите работници и за хората, работещи в две или повече държави членки, включително правилата, приложими по отношение на транспортните работници, и по-специално на членовете на полетните и кабинните екипажи.

Публикуването на практическия наръчник за критериите за обичайно пребиваване е едно от петте действия, оповестени в [съобщението, озаглавено „Свободно движение на гражданите на ЕС и техните семейства“](#) от 25 ноември (вж. [IP/13/1151](#) и [МЕМО/13/1041](#)). Наръчникът вече е публикуван на английски език на уебсайта на Европейската комисия (вж. по-долу), като през следващите седмици ще бъде преведен на всички официални езици на ЕС.

На 18 декември 2013 г. година измененият наръчник бе одобрен от Административната комисия за координация на системите за социална сигурност. Този орган се състои от представители на всички държави членки и отговаря за тълкуването на въпроси във връзка с прилагането на правилата за социална сигурност, определени в [Регламент \(ЕО\) №883/2004](#).